Aan de leden

Datum
20 maart 2023
Ons kenmerk
U202300208
Lbr. 23/008
Bijlage(n)
3

Onderwerp
Model Verordening gemeentelijke rekenkamer

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Met deze ledenbrief ontvangt u de nieuwe VNG Model Verordening gemeentelijke rekenkamer. Dit model is aangepast aan de Wet versterking decentrale rekenkamers.

Deze wet is op 1 januari 2023 in werking getreden en kent een overgangstermijn van een jaar. Dit betekent dat alle gemeenten uiterlijk op 1 januari 2024 een onafhankelijke rekenkamer moeten hebben. Dit mag ook een gemeenschappelijke rekenkamer zijn. Een rekenkamerfunctie of -commissie is niet meer mogelijk.

Er zijn 2 situaties te onderscheiden: (1) Uw gemeente heeft nog een rekenkamerfunctie, en (2) Uw gemeente had voor 1 januari 2023 al een onafhankelijke rekenkamer.

1. Uw gemeente heeft nog een rekenkamerfunctie

- De raad moet voor 1 januari 2024 een onafhankelijke rekenkamer instellen.
- Raadsleden en externe leden die de rekenkamerfunctie uitoefenen, verliezen na intrekking van de verordening dan wel uiterlijk op 1 januari 2024 van rechtswege het lidmaatschap van de rekenkamerfunctie. De raad kan deze externe leden wel benoemen als lid van de onafhankelijke rekenkamer, voor de wettelijke termijn van 6 jaar.
- Voor bestaande rekenkamerfuncties is het niet mogelijk om in de verordening overgangsrecht op te nemen op grond waarvan een oude rekenkamercommissie nog werkzaamheden afrondt of op grond waarvan de nieuwe rekenkamer gehouden is een onderzoek af te ronden. Dat zou in strijd komen met de wet. De onafhankelijke rekenkamer (als rechtsopvolger van de rekenkamerfunctie) kan lopende onderzoeken wel voortzetten, of kan besluiten dat niet te doen.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

2. Uw gemeente had voor 1 januari 2023 al een onafhankelijke rekenkamer

- De raad hoeft niet opnieuw een onafhankelijke rekenkamer in te stellen.
- Als de raad deze nieuwe (Model) *Verordening gemeentelijke rekenkamer* vaststelt, dan verandert dat niets aan de benoeming van de huidige zittende leden. Die leden zijn immers op grond artikel 81c, vierde lid, van de Gemeentewet benoemd voor een periode van 6 jaar. Artikel 4 van de modelverordening regelt de herbenoeming van zittende leden.

Andere wijzigingen in de Wet versterking decentrale rekenkamers
De Wet versterking decentrale rekenkamers geeft u nu wel de mogelijkheid om de onafhankelijke rekenkamer te laten ondersteunen door een medewerker die ook werkzaam is bij de griffie.

De bevoegdheden van de onafhankelijke rekenkamers zijn uitgebreid. Zo kunnen zij nu onderzoek instellen naar de contracten met privaatrechtelijke rechtspersonen waarmee bijvoorbeeld zorg of maatschappelijke ondersteuning in het sociale domein wordt ingekocht. Ook de mogelijkheden om onderzoek te doen naar subsidies, garanties en leningen is verruimd. Ten slotte hebben zij meer mogelijkheden om onderzoek te doen naar privaatrechtelijke rechtspersonen waarin verschillende overheidsorganen samenwerken.

Gemeenschappelijke onafhankelijke rekenkamer
De raad kan een gemeenschappelijke onafhankelijke rekenkamer instellen met de raad of raden van een of meer andere gemeenten of een combinatie van raden en provinciale staten. Volgens de wet moet dit met toepassing van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Zie artikel 81l van de Gemeentewet. Het instellen van een gemeenschappelijke onafhankelijke rekenkamer kan dus niet bij verordening. U kunt de modelverordening wel gebruiken om deze om te vormen naar een Wgr-regeling.

In de Wgr-regeling moeten ten minste regels worden gesteld over
(a) het op verzoek van de voorzitter of het enige lid van de onafhankelijke rekenkamer in dienst nemen van de ambtenaren die nodig zijn voor een goede uitoefening van de werkzaamheden van de onafhankelijke rekenkamer; en
(b) de vergoeding die de leden van de rekenkamer voor hun werkzaamheden ontvangen en de tegemoetkoming in de kosten (artikel 81o van de Gemeentewet).

Bijlagen
Deze ledenbrief bevat 3 bijlagen:
- Bijlage 1 - Model Verordening gemeentelijke rekenkamer (nieuw model, maart 2023)
- Bijlage 2 - Tekst van de Model Verordening gemeentelijke rekenkamer (nieuw model, maart 2023): opgemaakt in Word 2.0 format (DROP) voor publicatie
- Bijlage 3 - Implementatiehandleiding bij de Model Verordening gemeentelijke rekenkamer (nieuw model, maart 2023): nadere toelichting van de te maken keuzes en instructies voor de toepassing van de verordening

Meer informatie
De geconsolideerde teksten van de VNG-modellen (met de bijbehorende toelichtingen) zijn ook te raadplegen via de Kennisbank Decentrale Regelgeving (KDER). De VNG-modelverordeningen (zonder de toelichtingen) staan ook in Modellen Decentrale Regelgeving (MDR).

Voor vragen over deze ledenbrief kunt u terecht bij het informatiecentrum van de VNG (070-373 83 93 of e-mail: info@vng.nl).

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur